EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 22.2.2019
COM(2019) 87 final

ZPRÁVA KOMISE RADĚ A EVROPSKÉMU PARLAMENTU

o provedení a uplatňování směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/33/EU ze dne 26. února 2014 o harmonizaci právních předpisů členských států týkajících se výtahů a bezpečnostních komponent pro výtahy

{SWD(2019) 26 final}

ZPRÁVA KOMISE RADĚ A EVROPSKÉMU PARLAMENTU

o provedení a uplatňování směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/33/EU ze dne 26. února 2014 o harmonizaci právních předpisů členských států týkajících se výtahů a bezpečnostních komponent pro výtahy

1. ÚVOD

Směrnice 2014/33/EU o výtazích a bezpečnostních komponentách pro výtahy[1] (dále jen „směrnice“) byla přijata dne 26. února 2014. Právní rámec EU týkající se výtahů byl původně zaveden prostřednictvím dvou směrnic: směrnice 84/528/EHS ze dne 17. září 1984 o zdvihacích a manipulačních zařízeních[2] a směrnice 84/529/EHS ze dne 17. září 1984 o elektrických, hydraulických nebo elektrohydraulických výtazích[3]. S platností od 1. července 1999 byly obě směrnice zrušeny směrnicí 95/16/ES o výtazích[4] z června 1995, kterou později nahradila směrnice 2014/33/EU.

Cílem směrnice je:

- dosáhnout vysoké úrovně ochrany uživatelů, dodavatelů a pracovníků údržby výtahů v celé EU a
- přispět k řádnému fungování vnitřního trhu harmonizací prvků právních předpisů členských států týkajících se zdraví a bezpečnosti výtahů.

Článek 46 směrnice vyžaduje, aby Komise předložila Evropskému parlamentu a Radě zprávu o provedení a uplatňování této směrnice. Tato zpráva má vycházet z konzultací s příslušnými zúčastněnými stranami a v případě potřeby k ní má být přiložen návrh revize této směrnice.

Na základě toho Komise provedla hodnocení směrnice, přičemž vycházela z externí studie o hodnocení směrnice[5], jež zahrnovala různé konzultace se zúčastněnými stranami[6] a další zdroje údajů[7].

---

[1] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/33/EU ze dne 26. února 2014 o harmonizaci právních předpisů členských států týkajících se výtahů a bezpečnostních komponent pro výtahy, Úř. věst. L 96, 29.3.2014, s. 251.

[2] Směrnice Rady 84/528/EHS ze dne 17. září 1984 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se společných opatření pro zdvihací a manipulační zařízení, Úř. věst. L 300, 19.11.1984, s. 72.

[3] Směrnice Rady 84/529/EHS ze dne 17. září 1984 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se elektrických výtahů, Úř. věst. L 300, 19.11.1984, s. 86.

[4] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/16/ES ze dne 29. června 1995 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se výtahů, Úř. věst. L 213, 7.9.1995, s. 1.

[5] Byla provedena konsorciem vedeným skupinou Technopolis Consulting Group Belgium, závěrečná zpráva je k dispozici na adrese https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/9f1a5907-e539-11e7-9749-01aa75ed71a1/

[6] Konzultace, které za účelem studie uskutečnil externí poradce:
- on-line veřejná konzultace (červen 2016 – leden 2017),
- několik cílených průzkumů,
- workshop v rámci pracovní skupiny pro výtahy tvořené zástupci členských států a
- rozhovory se zástupci průmyslu, včetně malých a středních podniků, oznámených subjektů a orgánů.

Hodnocení bylo projednáváno na zasedáních meziútvarové řídicí skupiny Komise.

Hodnocení je shrnuto v pracovním dokumentu útvarů Komise („SWD“)[8], jenž je připojen k této zprávě. Jelikož směrnice byla hodnocena méně než tři roky poté, co se podle předpokladů měly stát použitelnými vnitrostátní právní předpisy k jejímu provedení, jsou důkazy poměrně omezené. Jelikož však směrnice 2014/33/EU je výsledkem pouhého sladění směrnice 95/16/ES s rozhodnutím č. 768/2008/ES o novém legislativním rámci[9] bez podstatnějších změn, bylo do hodnocení zahrnuto také období před vstupem stávající směrnice v platnost, tj. období od 1. července 1999 do 19. dubna 2014, jež pokrývala směrnice 95/16/ES.

V rámci hodnocení byly posouzeny výsledky směrnice o výtazích na základě toho, nakolik splňuje své cíle (účelnost), její účinnosti (s důrazem na zkoumání regulačních – včetně administrativních – nákladů a přínosů a možností zjednodušení, její soudržnosti s jinými právními předpisy EU, její relevance z hlediska potřeb zúčastněných stran a její přidané hodnoty EU.

2. CÍL SMĚRNICE A JEJÍ HLAVNÍ USTANOVENÍ

Směrnice stanoví právní rámec pro uvádění výtahů a bezpečnostních komponent pro výtahy na trh a pro uvádění výtahů do provozu.

Dva hlavní cíle směrnice jsou:

- zajistit volný pohyb výtahů a bezpečnostních komponent pro výtahy po celé EU, přispívat k vnitřnímu trhu s uvedenými výrobky a zajistit jeho účinné fungování. Členské státy jako takové musí na svém území umožnit uvádění výtahů a bezpečnostních komponent pro výtahy, které splňují požadavky směrnice, na trh,
- zaručit, aby výtahy a bezpečnostní komponenty pro výtahy v oblasti působnosti směrnice byly bezpečné pro uživatele a pracovníky údržby, a zlepšit tak zdraví a bezpečnost těchto skupin.

Směrnice harmonizuje ustanovení týkající se výtahů a bezpečnostních komponent pro výtahy a vychází ze zásad „nového přístupu“, což znamená, že se omezuje na stanovení základních požadavků na ochranu zdraví a bezpečnost, kterým výtahy a bezpečnostní komponenty pro výtahy podléhají a které musí splňovat.

Hlavní ustanovení se týkají oblasti působnosti a definic, povinností hospodářských subjektů, postupů posuzování shody, základních požadavků na ochranu zdraví a bezpečnost a dozoru nad trhem, a sice:

- pro oblast působnosti a definice: oblast působnosti směrnice, definice dodavatele výtahu a výrobce bezpečnostních komponent, uvedení na trh a dodání na trh atd.,

---

[7] Analýza dostupných oficiálních statistik (Eurostat, Prodcom a databáze Amadeus), studie a informace poskytnuté průmyslovými sdruženími, výroční zprávy hospodářských subjektů, informace o nehodách pocházející z vnitrostátních studií a zprávy o dozoru nad trhem v jednotlivých členských státech.

[8] Pracovní dokument útvarů Komise, Hodnocení směrnice 2014/33/EU o výtazích, SWD(2019) 26 final.

[9] Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 768/2008/ES ze dne 9. července 2008 o společném rámci pro uvádění výrobků na trh a o zrušení rozhodnutí Rady 93/465/EHS, Úř. věst. L 218, 13.8.2008, s. 82.

- pro povinnosti hospodářských subjektů: v souladu s rozhodnutím č. 768/2008/ES o novém legislativním rámci vymezení povinností dodavatelů, výrobců, zplnomocněných zástupců, dovozců a distributorů, jakož i zvláštní ustanovení týkající se např. obousměrného toku informací mezi osobou odpovědnou za stavbu a dodavatelem výtahu,
- pro postupy posuzování shody: ustanovení o postupech oznamování oznámených subjektů, kritéria vztahující se na oznámené subjekty a na postupy posuzování shody,
- pro základní požadavky na ochranu zdraví a bezpečnost: vymezení cílů v oblasti ochrany zdraví a bezpečnosti, jichž má být dosaženo, včetně ustanovení k zajištění přístupnosti výtahů osobám s omezenou schopností pohybu a orientace a k zabránění riziku sevření osob,
- pro dozor nad trhem: ustanovení v souladu s rozhodnutím č. 768/2008/ES o novém legislativním rámci zahrnující dozor nad trhem Unie a kontrolu výtahů nebo bezpečnostních komponent pro výtahy vstupujících na trh Unie, postupy nakládání s výtahy nebo bezpečnostními komponenty pro výtahy představujícími riziko na vnitrostátní úrovni, ochranný postup Unie atd.

3. PROVEDENÍ VE VNITROSTÁTNÍM PRÁVU A UPLATŇOVÁNÍ

K dosažení cílů harmonizovala směrnice některé aspekty právních a správních předpisů členských států týkajících se výtahů a jejich bezpečnostních komponent. Její ustanovení musí být členskými státy provedena a uplatňována.

Směrnice byla v členských státech provedena jednotně. Nejsou žádné důkazy o problémech s provedením s výjimkou jednoho problému, který byl v hodnotící studii zjištěn v souvislosti s provedením ustanovení o „předchozím souhlasu“ uvedeném v bodě 2.2 třetím pododstavci základních požadavků na ochranu zdraví a bezpečnost. O této otázce se podrobněji pojednává níže, v oddíle 4.2.

Pokud jde o uplatňování směrnice, byly u jednotlivých členských států zjištěny některé drobné nesrovnalosti, pokud jde o použité definice, způsob zavedení obousměrného toku informací mezi dodavatelem a osobou odpovědnou za realizaci budov, ustanovení o přístupnosti výtahů osobám s omezenou schopností pohybu a orientace, možnost poskytnutí předchozího souhlasu k zabránění riziku sevření osob, posuzování shody a certifikáty ES přezkoušení typu a praxi při provádění dozoru nad trhem.

Definici „dodavatele“ stanovenou směrnicí provedlo 26 členských států; estonský právní předpis původně obsahoval odlišnou definici, která odkazovala na dodavatele jako na „výrobce“. Použití termínu „výrobce“ namísto „dodavatele“ nemělo dopad na uplatňování směrnice. Estonský právní předpis provádějící směrnici 2014/33/EU nyní navíc odkazuje také na termín „výrobce“.

Ustanovení čl. 6 odst. 1 směrnice zavádí **obousměrný tok informací** zajišťující, aby si osoba odpovědná za realizaci budov a dodavatel vzájemně poskytovali potřebné informace a podnikali odpovídající kroky k tomu, aby zajistili řádný provoz a bezpečné používání výtahu. Tento článek byl v doslovném znění proveden ve vnitrostátních právních předpisech

26 členských států. Rakouské a maďarské právní předpisy stanoví konkrétní mechanismy, jež tento tok informací zaručují. Tyto drobné rozdíly nemají dopad na uplatňování směrnice.

Celkem 20 členských států do svých vnitrostátních prováděcích předpisů včlenilo ustanovení týkající se **přístupnosti výtahů osobám s omezenou schopností pohybu a orientace**, přičemž byla tato ustanovení provedena přesně tak, jak jsou uvedena ve směrnici. Ostatních osm členských států začlenilo ustanovení o přístupnosti výtahů převážně do svých vnitrostátních stavebních předpisů. Většina členských států zavedla ve svých vnitrostátních stavebních předpisech další nebo konkrétnější ustanovení za účelem regulace přístupnosti budov. Tento aspekt spadá do pravomoci členských států[10].

Celkem 20 členských států přímo provedlo bod 2.2 třetí pododstavec základních požadavků na ochranu zdraví a bezpečnost[11] směrnice, jenž ve zvláštních případech, zejména v existujících budovách, umožňuje po **„předchozím souhlasu“** členských států použít jiná vhodná opatření k zabránění riziku sevření osob než poskytnutí volného prostoru nebo únikového prostoru v oblasti koncových poloh výtahové klece. Ve čtyřech členských státech lze „předchozí souhlas“ uplatnit pouze tehdy, má-li být výtah nainstalován v „existujících budovách“, kde existují konstrukční omezení. V praxi se souhlas v členských státech uplatňuje různým způsobem. S ohledem na různá konstrukční řešení vyplývající z odlišných technologií postup „předchozího souhlasu“ umožňuje dodavatelům použít alternativní opatření k zabránění riziku sevření. Rozdíly v kritériích, jež členské státy uplatňují, však vedou k tomu, že pro dodavatele je obtížnější nalézt informace o vnitrostátních prováděcích postupech. Dopad těchto postupů na uplatňování směrnice je popsán níže v oddíle 4.2.

Postupy posuzování shody, jež mají uplatňovat výrobci bezpečnostních komponent a dodavatelé výtahů a které jsou stanoveny v článcích 15 a 16 směrnice, byly provedeny a jsou uplatňovány ve všech členských státech. Některé zúčastněné strany uváděly, že od dodavatelů bylo někdy požadováno, aby kromě **certifikátů ES přezkoušení typu** poskytli další důkazy o souladu výtahů s právními předpisy. Tyto problémy spojené s uplatňováním byly odstraněny, neboť nová směrnice 2014/33/EU obsah certifikátů přezkoušení typu změnila.

Dozor nad trhem je nezbytným nástrojem pro prosazování právních předpisů, který je založen na opatřeních k ověření toho, že výrobky splňují příslušné základní požadavky na ochranu zdraví a bezpečnost a že nevyhovující výrobky budou buď uvedeny do souladu s těmito požadavky, nebo budou staženy z oběhu nebo z trhu. Ve směrnici 95/16/ES nebyly za tímto účelem stanoveny žádné konkrétní postupy. Rámec pro dozor nad trhem stanovilo

[10] Například ve Francii, Irsku, Španělsku, Švédsku a Spojeném království by „přístupné“ osobní výtahy podle stavebních předpisů měly být v souladu s harmonizovanou normou EN 81-70. V Polsku vnitrostátní stavební předpisy obsahují konkrétní ustanovení zaručující přístupnost výtahů osobám s omezenou schopností pohybu a orientace v souladu s doporučeními, jež obsahuje prohlášení Evropského parlamentu, Rady a Komise. Na Kypru, v Itálii a Lotyšsku stavební předpisy stanoví konkrétní požadavky, pokud jde o rozměry výtahové klece, přítomnost telefonních zařízení a přesné umístění ovládacích panelů. Ve Španělsku, Lotyšsku a Itálii místní předpisy předpisují další požadavky, například použití Braillova písma.

[11] *„Výtah musí být navržen a vyroben tak, aby zabraňoval riziku sevření osob, je-li klec v některé z koncových poloh.*
Tento požadavek je splněn volným prostorem nebo únikovým prostorem v oblasti koncových poloh.
Vzhledem k tomu, že ve zvláštních případech, zejména v existujících budovách, není uvedené řešení možné, mohou se použít, po předchozím souhlasu členských států, jiná vhodná opatření k zabránění tomuto riziku.“

nařízení (ES) č. 765/2008 a směrnice 2014/33/EU obsahuje konkrétní ustanovení pro dozor nad trhem, která z tohoto rámce vychází. Hodnocení prokázalo, že dozor nad trhem se v členských státech provádí různým způsobem, pokud jde o strategie, rozsah kontrolních činností a četnost a druhy kontrol.

Postupy oznamování oznámených subjektů, jež stanoví článek 28 směrnice, jsou jednotlivými členskými státy uplatňovány různě. Upřednostňovaným způsobem prokazování technické způsobilosti oznámených subjektů je akreditace[12] a 19 členských států provedlo tento článek tak, že se v nich akreditace stala[13] povinnou. Pokud není používána akreditace, musí oznámené subjekty poskytnout oznamujícímu orgánu všechny podklady potřebné k ověření jejich souladu s příslušnými požadavky. Rozdíly v provedení postupů oznamování nemají dopad na uplatňování směrnice.

4. HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ HODNOCENÍ

4.1 Relevantnost

Hodnocení dospělo k závěru, že původní cíle směrnice jsou nyní stejně platné jako v době, kdy byla směrnice poprvé navržena. Plně relevantní i nadále jsou zejména cíle zajistit vysokou úroveň bezpečnosti pro uživatele, dodavatele a pracovníky údržby a volný pohyb výtahů a jejich bezpečnostních komponent.

Směrnice je celkově vnímána jako jasná. Z hodnocení však vyplynulo, že je zapotřebí přešetřit, jak upřesnit oblast působnosti směrnice, pokud jde o podstatné změny výtahů v provozu, které by vyžadovaly uplatňování směrnice, a nikoli vnitrostátních předpisů, a vylepšit definici „dodavatele“, která je ve směrnici použita namísto „výrobce“ výtahu, a pojmů „uvedení do provozu“ a „uvedení na trh“. Co se týče ustanovení o „předchozím souhlasu“, byly vyjádřeny obavy týkající se na jedné straně neharmonizovaných kritérií, jež členské státy používají pro udělení nebo zamítnutí předchozího souhlasu a které vedou k rozdílné praxi, a na druhé straně toho, že by v EU mohly vzniknout různé bezpečnostní standardy. Určité obavy byly také zjištěny, pokud jde o jasnost ustanovení o přístupnosti výtahů osobám s omezenou schopností pohybu a orientace, v důsledku toho, že na celou budovu se vztahují různé vnitrostátní požadavky na přístupnost, zatímco přístupnost výtahů je regulována směrnicí.

Kromě toho, že je směrnice relevantní z hlediska volného pohybu výrobků v její oblasti působnosti, hodnocení prokázalo, že je také vhodným politickým nástrojem pro celkové řešení nových rizik, která jsou spojena s technologickým vývojem v oblasti výtahů. V souladu s novým přístupem směrnice definuje pouze rizika, kterými je třeba se zabývat, a bezpečnostní cíle, jež mají být dosaženy, a volbu technických řešení k dosažení souladu s právními předpisy ponechává na výrobcích a dodavatelích. To ponechává prostor pro inovace v odvětví výtahů.

---

[12] http://ec.europa.eu/growth/single-market/goods/building-blocks/accreditation_cs

[13] Podle článku 2 nařízení 765/2008 se „akreditací“ rozumí *„potvrzení vnitrostátního akreditačního orgánu o tom, že subjekt posuzování shody splňuje požadavky stanovené harmonizovanými normami, a pokud je to relevantní, také veškeré další požadavky, včetně těch, které jsou stanoveny v příslušných odvětvových systémech, pro vykonávání konkrétní činnosti posuzování shody“*.

4.2 Účelnost

Stabilní tempo růstu hodnoty obchodu v rámci EU i mimo EU je silným ukazatelem toho, že směrnice díky harmonizaci příslušných vnitrostátních právních předpisů účinně přispívala k řádně fungujícímu vnitřnímu trhu s výtahy a bezpečnostními komponentami. Účelnost směrnice dále posiluje právní jistota a transparentnost, jež poskytuje. Údaje o nehodách souvisejících s výtahy v EU jsou roztříštěné a nedostatečně podrobné. Mohou proto poskytnout jen vybrané, nepřímé údaje o počtu nehod a jejich trendech v čase. S ohledem na klesající počet nehod, které se týkají pracovníků údržby, v poměru k počtu výtahů v provozu lze celkově dovodit, že směrnice napomohla ke zvyšování bezpečnosti výtahů. Pokud jde o uživatele, údaje uvedené v dostupných zprávách členských států naznačují, že dopad směrnice není v žádném případě záporný a že směrnice mohla dokonce do určité míry přispět ke zlepšení úrovně bezpečnosti výtahů.

Hodnocení rovněž dospělo k závěru, že byla prokázána přiměřenost **postupů posuzování shody** pro zajištění nejvyššího stupně bezpečnosti a ochrany zdraví uživatelů a pracovníků údržby. To je zúčastněnými stranami z velké části uznáváno a spojováno s kontrolou prováděnou oznámenými subjekty v dalších fázích řetězce.

Definice „dodavatele“, pojmy **„uvedení na trh“** a **„uvedení do provozu“**, ustanovení o **obousměrném toku informací** zavedené v čl. 6 odst. 1 a **postupy oznamování oznámených subjektů**, o nichž bylo pojednáno v oddíle 3 výše, jsou mimo jiné dále vyjasněny v revidované „Příručce pro uplatňování směrnice 2014/33/EU o výtazích“[14] (Guide to the Application of the Lifts Directive 2014/33/EU, dále jen „příručka o výtazích“), jejíž jasnost zúčastněné strany všeobecně oceňují. Vyjasnění týkající se harmonizovaného uplatňování právních předpisů Unie o harmonizaci výrobků, jako je směrnice 2014/33/EU, přináší také „modrá příručka“[15].

Hodnocení však vyzdvihlo některé faktory, které účelnost směrnice omezovaly. Pokud jde o postup **„předchozího souhlasu“**, přijaly členské státy rozdílnou vnitrostátní praxi, která dodavatelům ztěžuje získání informací o postupech udělování souhlasu a kritériích uplatňovaných v jednotlivých členských státech. Směrnice ponechává dodavatelům výtahů „manévrovací prostor“ pro pokrytí rizika sevření osob, problémem však je nedostatečná transparentnost a nedostatečná jistota, pokud jde o udělování předchozího souhlasu orgány členských států. Hodnocení došlo k závěru, že „předchozí souhlas“ je v souladu s novým přístupem, avšak „příručka o výtazích“ v současné době neobsahuje dostatečně podrobné pokyny týkající se tohoto postupu.

Pokud jde o **přístupnost výtahů osobám s omezenou schopností pohybu a orientace**, ustanovení týkající se přístupu k výtahům byla v rámci EU provedena různě. Požadavky na přístupnost výtahů jsou však harmonizovány směrnicí, zatímco přístupnost budov spadá do pravomoci členských států. Ačkoli většina zúčastněných stran nepovažuje vnitrostátní ustanovení o přístupnosti za zatěžující nebo bránící vnitřnímu trhu, mohla by být příručka o výtazích použita k dalšímu vyjasnění rozdělení pravomocí.

[14] https://ec.europa.eu/docsroom/documents/29961

[15] „Modrá příručka“ k provádění pravidel EU pro výrobky, 2016; 2016/C 272/01.

Byly zjištěny rozdíly v provádění **dozoru nad trhem** v jednotlivých členských státech, pokud jde o strategie, rozsah kontrolních činností, četnost a druhy kontrol a úroveň sankcí, což negativně ovlivňuje celkovou účelnost směrnice. Shromážděné důkazy nicméně naznačují, že úroveň nesouladu výtahů a jejich bezpečnostních komponent, které jsou uváděny na trh, s právními předpisy je ve skutečnosti extrémně nízká. Tento pozitivní výsledek souvisí se silnou a kladnou úlohou oznámených subjektů v procesu posuzování shody, kde působí jako „konečníkontroloři“ souladu výrobků s touto směrnicí. Nová směrnice 2014/33/EU sladěná s novým legislativním rámcem navíc značně zlepšila rámec pro dozor nad trhem s výtahy v důsledku zavedení mnohem komplexnějších ustanovení o dozoru nad trhem.

Klíčový význam pro zajištění účinného uplatňování směrnice mělo vypracování **harmonizovaných norem**. Jsou vskutku široce využívány jako nejběžnější způsob prokázání souladu se základními požadavky na ochranu zdraví a bezpečnost. Prostřednictvím mechanismu předpokladu shody harmonizované normy umožňují, aby se výrobci a dodavatelé vyhnuli dodatečným nákladům na zkoušky souladu řešení alternativních k řešením, jež stanoví normy. Zejména z tohoto důvodu jsou dobrovolné harmonizované normy hospodářskými subjekty fakticky vnímány jako závazné. Platí to zejména pro malé a střední podniky, které nemají dostatečné zdroje na zkoušení technických řešení alternativních k normám. Dalším problémem je někdy zdlouhavý postup, který Evropský výbor pro normalizaci (CEN) potřebuje pro vypracování harmonizovaných norem, a to znamená, že normy nemusí být vždy schopny udržet krok s tempem technologického pokroku. Malé a střední podniky by také mohly být potenciálně znevýhodněny tím, že proces vypracování norem není dostatečně transparentní a inkluzivní. Přestože je Komise odhodlána zahrnout do normalizačních činností co možná nejširší okruh zúčastněných stran, otázka zastoupení malých a středních podniků v procesu tvorby harmonizovaných evropských norem souvisí s vnitřní organizací příslušných evropských normalizačních organizací, což jsou nezávislé soukromé subjekty.

4.3 Účinnost

Jasný názor na celkový dopad směrnice na náklady pro podniky neexistuje, jelikož nebylo možné zrekonstruovat základní scénář nebo určit jiná srovnávací kritéria. Kromě toho jsou k dispozici jen velmi omezené údaje z doby před tím, než směrnice vstoupila v platnost. Zúčastněné strany konzultované v rámci hodnocení neposkytly kvantitativní odhady dopadu směrnice a nebyly schopny stanovit přímou příčinnou souvislost mezi jejím vstupem v platnost a zvýšením prodeje. Analýza je proto založena na kvalitativních údajích.

Na základě dostupných kvalitativních údajů se zdá, že celkově směrnice vyrovnává náklady a přínosy pro všechny kategorie zúčastněných stran. Kromě toho neexistují žádné důkazy o tom, že by se náklady na zajištění souladu vyplývající ze směrnice ve srovnání s obdobím před rokem 1999 zvýšily. V každém případě směrnice harmonizací různých vnitrostátních režimů zjednodušuje správní požadavky a požadavky na dodržování pravidel pro prodej výtahů a bezpečnostních komponent do zahraničí. V tomto ohledu se zdá, že již neexistují možnosti dalšího zjednodušení. Je však třeba poznamenat, že přínosy vyplývající ze snadného přístupu na vnitřní trh nejsou, jak se zdá, rozloženy rovnoměrně, přičemž větší společnosti vzhledem ke své orientaci na vývoz uvnitř EU mají z harmonizace větší prospěch než malé

a střední podniky. To platí jak pro hospodářské subjekty z řad malých a středních podniků, tak pro oznámené subjekty z řad malých a středních podniků.

Dostupné statistiky ukazují, že se v posledních letech snížil počet nehod souvisejících s výtahy a týkajících se pracovníků údržby, což by mohlo naznačovat, že se zvýšila bezpečnost výtahů. Statistiky nehod, které jsou k dispozici, však neumožňují stanovit přímou příčinnou souvislost mezi směrnicí a zvyšováním bezpečnosti výtahů, jelikož statistiky nerozlišují mezi starými výtahy v provozu a těmi, které byly uvedeny na trh podle směrnice, a běžně neuvádějí příčinu nehod.

4.4 Soudržnost

Celkově se má za to, že směrnice je soudržná s ostatními právními předpisy EU, a v tomto ohledu nebyly zjištěny žádné problémy. Nebyly zjištěny žádné nesrovnalosti mezi směrnicí a dalšími právními předpisy EU týkajícími se výtahů, se zvláštním zřetelem na směrnici 2006/42/ES o strojních zařízeních[16], nařízení (EU) 2016/424 o lanových dráhách[17] a nařízení (EU) č. 305/2011 o stavebních výrobcích[18] . Rozhraní mezi těmito směrnicemi však není vždy zcela jasné.

Nevznikly žádné podstatné rozpory mezi směrnicí a vnitrostátními stavebními předpisy. Pokud jde o vnitřní soudržnost směrnice, požadavky na dodavatele výtahů a výrobce bezpečnostních komponent lze považovat za obecně jasné a nebylo zjištěno žádné překrývající se pravidlo.

4.5 Přidaná hodnota EU

Přístup EU představuje i nadále nejvhodnější reakci a cílů stanovených ve směrnici dosáhne s větší pravděpodobností než vnitrostátní přístupy. Směrnice fakticky snížila regulační roztříštěnost mezi členskými státy, neboť sladila vnitrostátní právní předpisy týkající se odvětví výtahů, což prospělo fungování vnitřního trhu a pozitivně přispělo k bezpečnosti výtahů. Převážná většina zúčastněných stran uznává přidanou hodnotu EU této směrnice, zejména z hlediska posílení volného pohybu výtahů a jejich bezpečnostních komponent a jejich větší bezpečnosti.

5. ZÁVĚRY A DALŠÍ POSTUP

Výsledek hodnocení je kladný. Shromážděné důkazy potvrzují, že směrnice funguje dobře a že její cíle jsou obecně plněny. Má se také za to, že směrnice je účinným prostředkem pro zavedení harmonizovaného rámce pro výtahy a jejich bezpečnostní komponenty v celé Unii. Nebyly zjištěny žádné neúčinné prvky ani možnosti zjednodušení, které by vyžadovaly legislativní změny. Směrnice je rovněž považována za soudržnou, relevantní a přináší jasnou přidanou hodnotu na úrovni EU.

[16] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/42/ES ze dne 17. května 2006 o strojních zařízeních a o změně směrnice 95/16/ES (přepracované znění), Úř. věst. L 157, 9.6.2006, s. 24.

[17] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/424 ze dne 9. března 2016 o lanových dráhách a o zrušení směrnice 2000/9/ES, Úř. věst. L 81, 31.3.2016, s. 1.

[18] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 305/2011 ze dne 9. března 2011, kterým se stanoví harmonizované podmínky pro uvádění stavebních výrobků na trh a kterým se zrušuje směrnice Rady 89/106/EHS, Úř. věst. L 88, 4.4.2011, s. 5.

Byla však odhalena některá zjištění ovlivňující fungování směrnice. V této souvislosti je třeba rozlišovat mezi aspekty, které se týkají provedení směrnice, a vyžadují tedy zlepšit její provádění, na jedné straně a faktory, které by vyžadovaly případnou změnu oblasti působnosti směrnice a/nebo změnu požadavků na výrobky prostřednictvím legislativního procesu, na straně druhé.

Vzhledem k výsledkům hodnocení neexistují dostatečné důvody opravňující k závěru, že by směrnici bylo třeba revidovat. Komise je však toho názoru, že na problémy zjištěné v průběhu hodnocení by bylo možné reagovat dalším posílením jednotného provádění směrnice, zejména prostřednictvím uplatňování „měkkých“ opatření, jako je lepší koordinace a zkvalitnění pokynů.

Bylo by také důležité zajistit, aby všem dotčeným hospodářským subjektům a oznámeným subjektům byly zpřístupněny aktuální informace o požadavcích členských států na přístupnost zastavěného prostředí a o přístupech k provádění postupů „předchozího souhlasu“.

K usnadnění přístupu na trh, při zdůraznění dobrovolné povahy uplatňování harmonizovaných norem zakládajících předpoklad shody se základními požadavky na ochranu zdraví a bezpečnost stanovenými směrnicí, by bylo zapotřebí přijmout opatření k zajištění včasné dostupnosti norem pro výrobce a dodavatele, zejména pro malé a střední podniky.

Odvětví výtahů má dobře zavedená fóra, která je možné využít pro zavádění opatření zaměřených na zlepšení provedení a uplatňování směrnice, a sice:

- pracovní skupina pro výtahy,
- skupina pro správní spolupráci orgánů dozoru nad trhem v oblasti výtahů a
- koordinační skupina oznámených subjektů pro výtahy.

Komise tudíž v reakci na zjištění, jež vyplynula z hodnocení, přijme následující opatření:

- Ohledně nejasnosti některých definic: Komise zintenzivní své koordinační úsilí v rámci pracovní skupiny pro výtahy za účelem vyjasnění terminologie použité ve směrnici, např. pojmů „dodavatel“, „uvedení na trh“ a „uvedení do provozu“, jak požadují zúčastněné strany.
- Ohledně předchozího souhlasu: Komise předloží tuto otázku skupině pro správní spolupráci orgánů dozoru nad trhem v oblasti výtahů za účelem zlepšení koordinace mezi členskými státy s cílem dosáhnout soudržnějšího a jednotnějšího uplatňování postupu „předchozího souhlasu“ uvedeného v bodě 2.2 posledním pododstavci přílohy I směrnice, aby se zajistila plná transparentnost a zlepšila právní jistota.
- Ohledně přístupnosti výtahů osobám s omezenou schopností pohybu a orientace: Komise dále vyjasní hraniční linii mezi požadavky směrnice na přístupnost výtahů a požadavky vnitrostátních právních předpisů týkajících se přístupnosti budov a staveb, a to tak, že tuto otázku nastolí v rámci pracovní skupiny pro výtahy. Pozornost bude věnována zejména rozdílným podmínkám instalace a používání výtahů, např. v závislosti na druhu budovy a její funkci, úrovni podlaží atd.

Po schválení pracovní skupinou pro výtahy budou vylepšené a nové pokyny týkající se ustanovení, jež hodnocení považovalo za nedostatečně jasná, zavedeny jako změny „příručky o výtazích“, což je hlavní referenční dokument na podporu výkladu směrnice a jejího provádění.

- Ohledně dozoru nad trhem: Komise bude pozorně sledovat vymáhání směrnice ve všech členských státech a činnosti skupiny pro správní spolupráci orgánů dozoru nad trhem v oblasti výtahů. Doporučí také sladěný postup v rámci spolupráce příslušných orgánů dozoru nad trhem.

  Komise bude členy skupiny pro správní spolupráci orgánů dozoru nad trhem v oblasti výtahů podněcovat k tomu, aby mezi příslušnými orgány dozoru nad trhem šířili podrobnější informace o svých příslušných vnitrostátních programech dozoru nad trhem a informace o zdrojích statistiky nehod, a vyzve skupinu, aby zkoumala možné synergie. Komise se i nadále zaměří na usnadnění hladké spolupráce orgánů dozoru nad trhem s cílem zajistit, aby byly na trh uváděny pouze výtahy a bezpečnostní komponenty pro výtahy, které jsou v souladu s právními předpisy, a zachovat korektní hospodářskou soutěž.

  Komise rovněž konstatuje, že její návrh „balíčku týkajícího se zboží“[19] obsahuje i návrh nového nařízení v oblasti dozoru nad trhem, jehož cílem je mimo jiné posílit kontrolu ze strany orgánů dozoru nad trhem a celních úřadů s cílem zamezit uvádění nebezpečných výrobků na trh Unie.

- Ohledně procesu normalizace: S cílem zajistit včasnou dostupnost harmonizovaných norem zakládajících předpoklad shody se základními požadavky na ochranu zdraví a bezpečnost uvedenými ve směrnici již Komise přijala nezbytná opatření, aby podpořila a zvýšila své zapojení do procesů vypracování norem. Nová žádost o normalizaci M/549[20] poskytuje nezbytné nástroje pro monitorování a vedení přípravy harmonizovaných norem na podporu směrnice. Zvláštní úsilí bude zaměřeno na účinné provádění opatření ke zvýšení transparentnosti, posílení právní jistoty a urychlení přijímání norem v souladu se sdělením Komise o harmonizovaných normách[21].

[19] Balíček týkající se zboží: Návrh nařízení o dodržování a vymáhání právních předpisů EU týkajících se výrobků – síť Unie pro shodu výrobků, COM(2017) 795.

[20] Prováděcí rozhodnutí Komise ze dne 21. září 2016 o žádosti o normalizaci týkající se výtahů a bezpečnostních komponent pro výtahy podané Evropskému výboru pro normalizaci na podporu směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/33/EU, C(2016) 5884 final.

[21] Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru – Harmonizované normy: zvýšení transparentnosti a právní jistoty pro plně fungující jednotný trh, COM(2018) 764 final.